



CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Adroddiad Blynyddol 2022-23

Adroddiad y Cyfarwyddwr ar effeithiolrwydd y Gwasanaethau Cymdeithasol



MÔN SY'N
WYBODUS AM
DRAWMA



TRAUMA
INFORMED
ANGLESEY



Cynnwys

Ffeithluniau	4
Cyflwyniad y Cyfarwyddwr a'i grynodedb o'r Perfformiad	5
Sut Mae Pobl yn Llunio ein Gwasanaethau	6
Pobl - Llais a Rheolaeth	11
Atal	15
Lles	19
Partneriaethau	22
Ein Gweithlu a sut rydym yn Cefnogi eu Rolau Proffesiynol	26
Ein Hadnoddau Ariannol a sut rydym yn Cynllunio Ar Gyfer y Dyfodol	28
Ein Gwaith gyda'n Partneriaid, Ein Harweinyddiaeth Wleidyddol a Chorfforaethol, Gwaith Llywodraethu a'n Hatebolrwydd	29

Mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb o'n hunanasesiad blynyddol.

Credwn ei bod yn amlinellu rhai o'n cyflawniadau allweddol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, yn ogystal ag yn amlygu'r heriau y mae angen rhoi sylw iddynt yn y flwyddyn i ddod.

Croesawn unrhyw sylwadau ar fformat a chynnwys yr adroddiad hwn er mwyn cynorthwyo ein taith tuag at welliant.



Pwy y bu i ni eu helpu a'u cefnogi (2022/23)

909

o oedolion sy'n derbyn gwybodaeth, cyngor a chymorth

186

o Blant sy'n Derbyn Gofal

63

o Ofalwyr Maeth mewn

37 o Gartrefi

3,615

cysylltiad ag Oedolion

1,311

o oedolion sy'n derbyn Cynllun Gofal a Chymorth

270

o ddefnyddwyr System Gwybodaeth Gofal Cyfathrebu Cymru (yr WCCIS)

1,213

o blant unigol ar y Gofrestr Amddiffyn Plant (55 ar ddiwedd y flwyddyn. 50 yw cyfartaledd nifer y plant ar y gofrestr trwy gydol y flwyddyn)

4,698

cysylltiad â Phlant a'u Teuluoedd

419

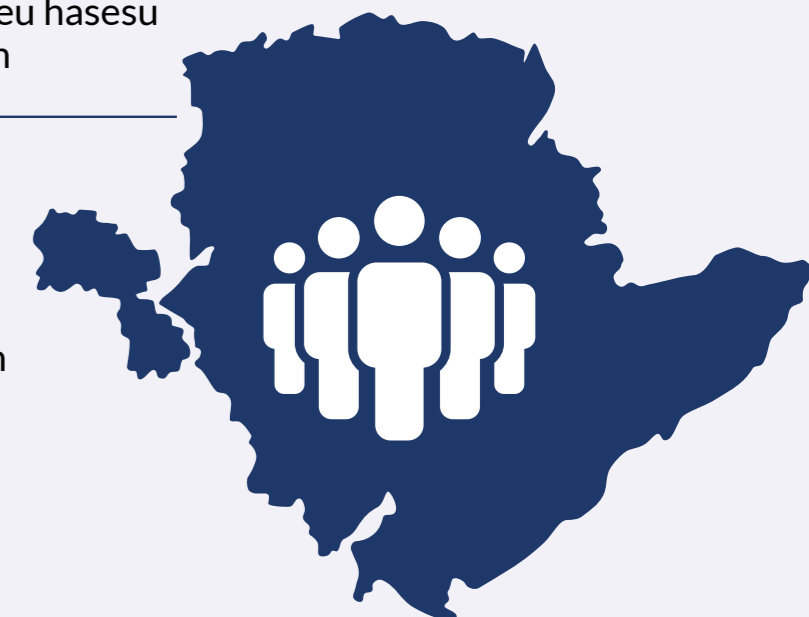
o blant sy'n derbyn Cynllun Gofal a Chymorth

433

o ofalwyr a gafodd eu hasesu yn ystod y flwyddyn

67

o Ofalwyr Ifanc a gafodd gefnogaeth Gweithredu dros Blant



Ein Gwasanaethau Cymdeithasol 2022-23

Cyfanswm Cyllideb y Gwasanaethau Cymdeithasol yw

£42,698,963



Rydym yn cyflogi

701

o bob ar draws y ddau wasanaeth



Cyllideb y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd yw

£12,331,572



Mae

85%

o'n gweithwyr yn siarad Cymraeg (L3 neu uwch)



Cyflwyniad y cyfarwyddwr a'i grynodeb o'r perfformiad

Croeso i'm pedwerydd adroddiad yn Gyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Sir Ynys Môn.

Rwy'n hynod falch o adrodd am nifer o lwyddiannau yn ystod y flwyddyn. Yn yr adroddiad dewch i wybod fod ein staff a thimau yn rhagori yn eu maes gwaith, gyda rhai ohonynt wedi ennill cydnabyddiaeth genedlaethol. Rwy'n hynod falch o'n holl staff sy'n gweithio'n ddiflino i helpu pobl fwyaf bregus Ynys Môn, yn enwedig yn ystod y cyfnod hwn o alw cynyddol ar ein gwasanaethau a heriau i'n cyllidebau.

O ran gwaith arolygu yn ystod y flwyddyn, ym mis Hydref 2022, croesawodd y Gwasanaethau Cymdeithasol Arolygiaeth Gofal Cymru i Ynys Môn i werthuso ein perfformiad ac mae'n bleser gennyf nodi y cawsom adroddiad cadarnhaol, gyda rhai meysydd wedi'u cydnabod i'w gwella ymhellach. Ceir rhagor o fanylion am ddeilliannau arolygu'r flwyddyn yn adran 'Sut Mae Pobl yn Llunio Ein Gwasanaethau' yr adroddiad hwn.

O ran edrych ymlaen, rydym wedi cyhoeddi ein **Cynllun y Cyngor ar gyfer 2023-2028** (gellir darllen copi trwy glicio ar y ddolen i wefan y cyngor), sy'n amlinellu gweledigaeth y cyngor, sef "**Creu Ynys Môn sy'n iach a llewyrchus lle gall pobl ffynnu**". Rydym yn cydnabod bod angen parhau i gydweithio i gyflawni'r weledigaeth a'r chwe amcan corfforaethol. Bydd adroddiad blynyddol y flwyddyn nesaf yn cysylltu ein perfformiad â'r chwe amcan strategol.

Fôn Roberts, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Phennaeth y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd



Fôn Roberts, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Phennaeth y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd



Arwel Wyn Owen, Pennaeth y Gwasanaethau Oedolion

Sut mae pobl yn llunio ein gwasanaethau

Lles yw canolbwynt ein holl waith - rhoi'r unigolyn yn ganolog i bopeth a wnawn gan weithio gyda theuluoedd, cymunedau a gweithwyr proffesiynol eraill i sicrhau gwell canlyniadau i bawb. Rydym yn parhau i ymdrechu i gael rhagoriaeth, er gwaethaf y ffactorau allanol, heriol. Fel a nodir yn ein Cynllun y Cyngor newydd, dyma yw ein gwerthoedd allweddol:

Yn y ddogfen hon, fel gydag adroddiadau cynt, byddwn yn rhoi gwybod i'r darllenwyr am y sefyllfa ddiweddaraf ar y daith yn erbyn pedair egwyddor y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 - **lles, pobl (llais a rheolaeth), partneriaeth, ac integreiddio ac atal**

Rydym wedi gweithio'n agos gyda'n cydweithwyr ar gyrff llywodraethu **Arolygiaeth Gofal Cymru**, gydag Aelodau Etholedig, sefydliadau partner yn ogystal ag â'r gymuned i sicrhau lles a diogelwch dinasyddion Ynys Môn. Fel y soniwyd, yn Hydref 2022, gwerthusodd yr Arolygiaeth berfformiad ein gwasanaethau oedolion a phlant. Mae modd darllen copi o ganfyddiadau'r arolygiad trwy glicio ar <https://arolygiaethgofal.cymru>. Yn gryno, dyma rai o'r adroddiad.



Parch



Gonestrwydd



Cydweithio



Hyrwyddo'r Cyngor a'r Ynys

Cryfderau

Dengys CSYM frwdfrydedd a pharodrwydd mawr i weithio gyda phartneriaid. Clywsom (yr Arolygiaeth) enghreifftiau o gydweithio llwyddiannus gyda phartneriaid ar lefel strategol gyda chynlluniau wedyn yn cael eu rhoi ar waith er budd pobl. Gwelsom enghreifftiau da o gydweithio ar lefel weithredol...

Clywsom (yr Arolygiaeth) neges gyson, gadarnhaol gan y gweithlu am ansawdd yr arweinyddiaeth a'r diwylliant ar draws gwasanaethau plant ac oedolion. Yr adborth oedd bod rheolwyr yn weladwy, yn hawdd mynd atynt, yn rhoi cymorth rheolaidd a dibynadwy, gyda mynediad at ddatblygiad proffesiynol a chyfleoedd ar ei gyfer.

Rydyn ni (yr Arolygiaeth) yn cydnabod y gefnogaeth wleidyddol a chorfforaethol y mae adran gwasanaethau cymdeithasol CSYM wedi'i chael ers 2016. Yn wyneb yr heriau ariannol, dylid sicrhau bod y gefnogaeth yn parhau er mwyn gyrru gwelliannau pellach ar draws y gwasanaethau plant ac oedolion.

Mae ymrwymiad CSYM i roi gwasanaeth Cymraeg yn gadarnhaol. Mae'n dangos ei ymrwymiad drwy ei Gynllun Cydraddoldeb Strategol ar gyfer 2020-2024. Gwelsom dystiolaeth gyson a chalonogol bod pobl yn cael y "Cynnig Rhagweithiol" i siarad Cymraeg, a rhoddir ystyriaeth i ddymuniadau pobl o ran dewis iaith.

Mae gweledigaeth glir i'r awdurdod lleol fod yn "ynys sy'n wybodus am drawma". Mae'r rhaglen o weithredu'n seiliedig ar drawma eisoes wedi'i rhannu gyda'r rhan fwyaf o ysgolion yn yr awdurdod lleol, gyda chynlluniau penodol i ehangu gwybodaeth ar draws mwy o wasanaethau, megis gwasanaethau ieuentid a gwasanaethau maethu. Mae hyn i'w ganmol gan y bydd yn sicrhau cysondeb wrth weithio a chyfathrebu gyda phlant.

Meysydd i'w gwella

Dylid cryfhau arfer i ddangos bod goruchwylwyr yn rhoi amser i staff fyfyrio ar y cynnydd y maent yn ei wneud gyda phobl ac i ddangos ymhellach y cymorth a'r cyfeiriad ychwanegol a roddir i staff yn seiliedig ar eu profiad

Fel y rhan fwyaf o awdurdodau lleol ledled Cymru, mae CSYM hefyd yn wynebu heriau difrifol yn hyn o beth. Gwelsom effaith sylweddol ar bobl oherwydd nad oedd gwasanaethau gofal cartref, a nifer y staff sydd ar gael mewn cartrefi nyrsio / gofal.

Rhaid i'r awdurdod lleol barhau i flaenoriaethu gwaith gwella ei arfer yng nghyswllt diogelu mewn gwasanaethau oedolion, ansawdd a chyflawnrwydd y gwaith a wneir, gan gynnwys cadw cofnodion, a hynny er mwyn cydymffurfio â gweithdrefnau Diogelu Cymru.

Rhaid i'r awdurdod lleol barhau i adeiladu ar y gwaith da sydd eisoes yn digwydd o ran cwblhau asesiadau a chynllunio gofal a chymorth er mwyn sicrhau y cynrychiolir yn gyson leisiau pobl a'r hyn sy'n bwysig iddynt.

Dylai'r awdurdod lleol sicrhau bod cofnodion yn cael eu cwblhau'n gyson i ddangos bod pobl yn ymwybodol o'r penderfyniadau craidd sy'n cael eu gwneud yn eu cylch.

Rydym bellach wedi drafftio rhaglen waith i roi sylw i'r meysydd sy'n peri pryder a byddwn yn adolygu'r cynnydd yn rheolaidd.

Cwynion, sylwadau cadarnhaol a negyddol - Mae gwrando ar y rhai sy'n defnyddio'n gwasanaeth yn rhan allweddol o'n gwaith gwella. Cofnodwyd cyfanswm o 172 o sylwadau cadarnhaol am y Gwasanaethau Cymdeithasol yn ystod y flwyddyn ac mae rhai ohonynt wedi'u cynnwys yn yr adroddiad hwn. Cofnodwyd 31 o gwynion swyddogol yn ystod y flwyddyn a chofnodwyd 56 o sylwadau / pryderon negyddol, sy'n ostyngiad ers y flwyddyn flaenorol.

Mae **diogelu** yn parhau i fod yn gyfrifoldeb i bawb o fewn y Cyngor ac yn flaenoriaeth allweddol i ni. Mae'r **Bwrdd Diogelu Corfforaethol Strategol** yn rhoi arweinyddiaeth i drefniadau diogelu corfforaethol y sefydliad ac yn eu gwaith llywodraethu.



Mwy Na Geiriau

Gan adlewyrchu anghenion ieithyddol ein poblogaeth ar yr Ynys, rydym yn sicrhau ein bod yn ymateb i anghenion ieithyddol yr unigolyn, yn unol â Safonau'r Gymraeg a 'Mwy na Geiriau'. Cefnogir staff i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg, trwy amrywiaeth o opsiynau amrywiol, o gyrsiau i sesiynau 'sgwrsio amser cinio'.

Mae 80% o'n staff yn y Gwasanaethau Oedolion yn siarad Cymraeg ar Lefel 3-5 ac mae 88% o'n staff yn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd yn siarad Cymraeg ar Lefel 3-5. Mae'r lefelau gosod yn ystyried sgiliau gwrando, darllen, siarad ac ysgrifennu. Mae'r lefelau'n amrywio o 0, sy'n dangos dim sgiliau, i 5, rhugl yn yr iaith.

Cyflawniadau Allweddol

- Dros y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi gweld cynnydd yn nifer yr adroddiadau diogelu ar draws y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a Gwasanaethau Oedolion ac yn eu cymhlethdod. Dengys ein perfformiad ein bod, at ei gilydd, wedi cynnal ansawdd ein perfformiad a'n hymarfer.
- Mae ymarferwyr ar draws y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd wedi parhau i gael hyfforddiant mewn ymarfer sy'n seiliedig ar drawma a byddwn hefyd yn cychwyn ar raglen drawsnewidiol o hyfforddiant ym model ymyrraeth Ynys Môn, 'Cryfder ar y Cyd'.
- Mae cymorth wedi'i roi i ymarferwyr iddynt weithredu Gweithdrefnau Diogelu Cymru trwy gylchoedd dysgu mewnol a chydymffurfio â nhw. Fel hyn, nid yn unig y byddai staff yn gloywi eu dealltwriaeth o'r newidiadau ond byddent, hefyd, yn trafod y goblygiadau ar gyfer

ymarfer gyda'u cyfoedion. Bu i ni barhau i ganolbwyntio ar ymateb yn effeithiol i ddysgu a nodwyd o werthusiadau mewnol ac allanol o arfer: ac mae ein gwaith gwella ansawdd yn allweddol wrth wella canlyniadau i unigolion.

• Rydym wedi cynnal cynnydd o ran ein Trefniadau Diogelu wrth Amddifadu o Ryddid (DoLS): cynnal ansawdd a faint o waith a gyflawnwyd hyd yma a nifer yr achosion. Mae llywodraeth y DU wedi rhoi'r gorau i weithredu Trefniadau Diogelu Rhyddid. Fodd bynnag, byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar baratoi'r gweithlu a bod yn barod ar gyfer pryd y bydd gweithredu yn ôl ar yr agenda cenedlaethol. Yn y cyfamser, byddwn yn parhau i gryfhau'r system DoLS bresennol ac yn parhau i amddiffyn a hyrwyddo hawliau dynol y bobl hynny nad oes ganddynt alluedd meddyliol.

Yn ystod y flwyddyn rydym wedi adolygu a diweddarau ein **Strategaeth Gweithlu 2023-2027** (DOLEN i'r ddogfen ar wefan y cyngor) sy'n adlewyrchu ein cynlluniau a'n gweledigaeth ar gyfer ein Gweithlu yn y Gwasanaethau Cymdeithasol.

Yn ystod **Diwrnod Gwaith Cymdeithasol y Byd** a gynhaliwyd ar 21 Mawrth 2023, buom yn dathlu ein proffesiwn trwy hyrwyddo a rhannu ein profiadau ar draws y cyngor a mynegi ein diolch i'r staff Gwaith Cymdeithasol sydd gennym yn y gwasanaeth. Bu i ni achub ar y cyfle i ddangos rhai o'n staff; trowch at y ddolen fideo YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=ZHG9exgKOhI>



Yn dilyn ein gwaith gyda'n partneriaid rhanbarthol ar yr **Asesiad o Anghenion y Boblogaeth yn 2022**, a ddiweddarwyd, rydym wedi parhau i weithio ar draws Rhanbarthau Gogledd Cymru er mwyn cwblhau'r **Adroddiad ar Sefydlogrwydd y Farchnad**. Bydd datblygu'r adroddiadau lleol a rhanbarthol yn ein helpu i lunio ein gwasanaethau a'n marchnad yn y dyfodol. Gellir dod o hyd i ragor o fanylion ynghyd â chopïau o'r dogfennau ar y ddolen a ganlyn: <https://www.ynysmon.llyw.cymru/cy/browse/Trigolion/Gofal-cymdeithasol-oedolion/>



Lansiodd ein Cyngor **Gynllun Tuag at Sero Net** ym mis Mawrth 2022 ar ôl datgan argyfwng hinsawdd yn ôl yn 2020. Bydd y Cynllun Tuag at Sero Net 2022-2025 yn rhoi ymateb cydgysylltiedig y Cyngor i newid yn yr hinsawdd, wrth hefyd hyrwyddo newid diwylliannol i sicrhau bod gwasanaethau'n lleihau'r holl allyriadau nwyon tŷgwydr cyn belled ag y bo modd. Fel gwasanaeth, rydym wedi dynodi swyddog arweiniol ac, ar hyn o bryd, rydym yn gweithio gyda chydweithwyr corfforaethol i ystyried opsiynau ar gyfer rhagor o ddatblygiadau i gynorthwyo i gyrraedd y nod hwn.



Left to right Anglesey's Children and Families and Youth Services portfolio holder, Councillor Gary Pritchard, Anglesey Council Leader - Councillor Llinos Medi, Anglesey's Director of Social Services - Fôn Roberts and Rachel Williams - Service Manager, with the 2022 Children in Care Award.

Pobl – Llais a Rheolaeth

Yn ystod y flwyddyn rydym wedi uno ein tîm **Teulu Môn** a'r tîm Pwynt Cyswllt Sengl i Oedolion, **gan greu un pwynt mynediad ar draws Gwasanaethau Cymdeithasol Ynys Môn**. Mae tîm diwygiedig Teulu Môn bellach yn cynnwys staff ag arbenigedd yn y ddau faes gwasanaeth a bydd hyn yn sicrhau darpariaeth gadarnach. Mae'r gwaith yn mynd rhagddo i sicrhau bod ein partneriaid allanol yn ymgymryd â phroses gyfeirio symlach ac mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo drwy'r llwybr Timau Adnoddau Cymunedol.

Mae **Strategaeth Cyfleoedd Dydd Anableddau Dysgu** ddiwygiedig ar y gweill fydd yn edrych ar ailfodelu gwasanaethau cyfredol. Ym mis Medi 2022, sicrhawyd cyllid drwy'r Bwrdd Trawsnewid Anabledd Dysgu i benodi ymgynghorydd allanol i amlinellu'r cyfleoedd presennol, archwilio a datblygu mynediad i'r Hybiau Cymunedol ehangach, annog integreiddio, diweddarau gwybodaeth, canllawiau a dileu dyblygu yn y gwasanaethau a chymunedau, yn ogystal ag i archwilio atebion ar gyfer trafndiaeth gymunedol.

Dyfarnwyd **Gwobr Plant Mewn Gofal 2022** i fenter **Cartrefi Clyd** yng **Ngwobrau Children and Young People Now 22 Awards** am ei llwyddiant yn darparu cartrefi diogel, gofalgar llawn anogaeth i blant sy'n derbyn gofal. Mae'r wobwr yn cydnabod y cyfraniad y mae awdurdod lleol neu ddarparwr gofal yn ei wneud i wella canlyniadau i blant neu bobl ifanc sy'n derbyn gofal, boed mewn gofal preswyl, gofal maeth neu mewn mathau eraill o leoliad.

Mae pob un o bedwar eiddo Cartrefi Clyd y Cyngor Sir, a lansiwyd yn 2020, yn cartrefu hyd at chwech o blant. Cânt eu staffio gan dîm bychan o weithwyr gofal, gan sicrhau y byddir yn parhau i ofalu am y plant sy'n byw yno. Mae pumed cartref Cartrefi Clyd yn rhoi seibiant byr i blant ag anghenion ychwanegol.

Dywedodd Arweinydd Cyngor Ynys Môn, y Cyngorydd Llinos Medi, "... Mae'r fenter yn pwysleisio pwysigrwydd rhoi amser a sylw unigol i blant sy'n eu helpu i feithrin perthynas werthfawr a sicrhau eu bod yn cael profiadau bywyd cadarnhaol sy'n gymorth iddynt ddatblygu'n oedolion emosiynol iach."

Eglurodd Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Ynys Môn, Fôn Roberts, "Rhoddir y gwasanaeth hwn mewn tai cyffredin, mewn cymunedau lleol, lle mae teuluoedd eraill yn byw; ac, fel teuluoedd eraill, mae'n gartref lle mae plant yn byw gyda'i gilydd, gyda gofal a chymorth 24 awr ein gofalwyr rhagorol."

maethu cymru | foster wales

Môn Anglesey

Ar ddiwedd mis Mawrth 2023, roedd gan **Maethu Cymru Môn** gyfanswm o 66 o deuluoedd maeth oedd yn cynnwys:

- 38 o aelwydydd maethu prif ffrwd
- 28 o aelwydydd maethu personau cysylltiedig

Rydym yn falch o gadarnhau ein bod, yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, wedi parhau i recriwtio, asesu a chymeradwyo gofalwyr maeth Ynys Môn a'u hyfforddi a'u cefnogi yn ystod y cyfnod ôl-bandemig. Yn ystod 2022/23 bu i ni gymeradwyo:

- Tair aelwyd maethu prif ffrwd (cyffredinol) a bydd tri arall yn y panel yn fuan yn y flwyddyn ariannol nesaf.
- 11 o aelwydydd personau cysylltiedig (teulu a ffrindiau).
- Caniataodd y llysoedd bedwar Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig, hefyd, yn hyn o beth ac fe'u cymeradwywyd gan y Panel Maethu a Sefydlogrwydd.



Gan ychwanegu at ein cynnydd a nodwyd y llynedd, rydym hefyd wedi parhau i gefnogi a chadw ein Gofalwyr Maeth yn y Gwasanaeth drwy ymgysylltu i raddau llawer mwy â'n Gofalwyr Maeth ynghylch gweithgareddau sy'n canolbwyntio ar blant/pobl ifanc. Enghraifft o hyn yw Gofalwyr Maeth yn cymryd rhan yn yr ymgyrch recriwtio

Pythefnos Gofal Maeth lle buont, yn deuluoedd, yn cerdded ar hyd Llwybr yr Arfordir i godi ymwybyddiaeth o'r angen i recriwtio Gofalwyr Maeth. Roedd hyn yn paratoi'r ffordd ar gyfer rhaglen wythnosol o weithgareddau hwyliog a digwyddiadau recriwtio trwy gydol y flwyddyn.

Ym mis Hydref, bu Maethu Cymru Môn yn gweithio gydag Ysgol Gyfun Llangefni i gyflwyno 'diwrnod o hwyl' 'Gwobrau Seren' ac yna seremoni wobrwyo ffurfiol lle rhoddwyd gwobr a chydabyddiaeth i bob plentyn am yr hyn a gyflawnodd yn ystod 2022 - 23.

Bu ein staff a'n gofalwyr maeth a'n plant/pobl ifanc yn cymryd rhan mewn gweithgareddau awyr agored oedd yn cynnwys dringo, cwrs hyder, cyfeiriannu, beicio mynydd a daethent i ben gyda diwedd glo mawreddog - ras rafftiaid ar y Fenai.

Pa wahaniaeth wnaethon ni?

65% Canran yr oedolion a gwblhaodd gyfnod o ail-alluogi ac nad oes ganddynt becyn gofal a chymorth chwe mis yn ddiweddarach

Mae **87%** o asesiadau plant yn cael eu cwblhau o fewn amser.

Beth mae ein Pobl yn ei Ddweud?

“Dim ond eisiau diolch i chi am fy annog i wneud cais am Lwfans Byw i’r Anabl. Mae [...] yn lot o help.”

“Enillodd (gweithiwr Tîm Teuluoedd Gwydn) ymddiriedolaeth [plentyn] a chefnogi pob un ohonon ni trwy gyfnod anodd iawn. Cefnogodd [plentyn] gyda chyfweliad â’r heddlu, yr ysgol a chyfeiriadau SALT. Mae hi wedi amlygu holl rinweddau hyfryd [plentyn] ac wedi rhoi sicrwydd i ni fel teulu. Fuasen ni ddim wedi cyrraedd y pwynt hwn heb [gweithiwr]. Mae pob digwyddiad o drais domestig wedi dod i ben, mae’r cartref yn llawer tawelach ac mae [plentyn] yn berson gwahanol iawn i’r hyn oedd 12 mis yn ôl.”

Blaenoriaethau ar gyfer 2023/24

Gwaith ar y gweill i ganfod cyfleoedd i’n hoedolion ag anableddau dysgu ar Ynys Môn integreiddio fwy gyda’r gymuned.

Agor ein pumed Cartref Clyd ar yr Ynys fydd yn canolbwyntio ar ddarparu seibiant.

Atal

Rydym yn cydnabod bod **Gofalwyr di-dâl** yn gweithio’n ddiflino ledled ein cymuned a’u bod dan bwysau cynyddol i gynnal eu gwaith gofalu. Mae’r pwysau’n cynyddu oherwydd y cyfyngiadau o ran yr opsiynau seibiant a/neu gyfleoedd dydd sydd ar gael. Rydym wedi parhau i weithio mewn partneriaeth â **Chynnal Gofalwyr a Gweithredu dros Blant** sy’n cefnogi gofalwyr ifanc a gofalwyr di-dâl i barhau drwy ddefnyddio’r Gronfa Integredig Ranbarthol.

Bydd y gwaith cwmpasu cychwynnol hwn wedi’i gwblhau erbyn haf 2023 a bydd yn sail i waith adolygu’r Strategaeth Gwasanaeth Dydd. Mae angen adolygu’r fanyleb gwasanaeth ar gyfer cyfleoedd allanol, cytuno arni a gweithredu’r cytundeb fframwaith unwaith y bydd y Strategaeth Gwasanaeth Dydd wedi’i hadolygu yng ngoleuni’r prosiect cwmpasu uchod.

Mae **Taliadau Uniongyrchol** yn hybu dewis; llais, rheolaeth a hyblygrwydd drwy alluogi a grymuso unigolion i gyflawni eu canlyniadau lles fel y cytunwyd yn yr Asesiad Unigol. Y prif amcan yw bod unigolion yn gallu parhau i fod mor annibynnol, i fyw yn eu cartrefi eu hunain, gyda chymorth neu hebdo, i fod yn rhan lawn o fywyd teuluol a chymunedol, ac i gymryd rhan mewn gwaith, addysg a hamdden pan a lle bo modd, er mwyn byw’r bywyd y dymunant ei fyw.

Ddiwedd mis Mawrth 2023, roedd gennym 238 o gleientiaid yn defnyddio Taliadau Uniongyrchol, yr un nifer â diwedd mis Mawrth 2022. Er bod nifer y cleientiaid wedi aros yr un fath â’r flwyddyn flaenorol, mae’r arbedion rhagamcanol o gymharu â gwasanaethau a gomisiynir wedi cynyddu £30,029.59.

Fel Awdurdod, rydym wedi ymrwmo i gynyddu’r Taliadau Uniongyrchol ar Ynys Môn eto. Ein nod yw cynyddu nifer y cleientiaid sy’n defnyddio Taliadau Uniongyrchol a recriwtio mwy o Gynorthwyr Personol. Gellir tystio i hyn drwy gynyddu’n sylweddol gyfradd fesul awr Taliadau Uniongyrchol a chyflog yr awr Cynorthwy-ydd Personol.



Bod yn Wybodus am Drawma:

“Nid rhywbeth atodol, ymyrraeth neu rywbeth y mae rhai yn ei wneud yw bod yn Gymuned sy’n wybodus am drawma.

Diwylliant ydi o. Ein ffordd ni o weithredu ydi o. Mae pawb ynghlwm. O’r athro i staff amser cinio, gweithiwr cymdeithasol, gofalwr maeth, yr Heddwes lleol ond, er mwyn modelu’r dull hwn, mae’n rhaid i ni fod wedi arfogi staff/unigolion â’r offer fel eu bod yn gallu ymateb i anghenion pob plentyn a’r gymuned.”

Rydym yn arwain y ffordd o ran dod yn ynys sy'n wybodus am drawma ac, yn ystod y flwyddyn, rydym wedi hyrwyddo ein cefnogaeth yn y maes hwn a gweithio'n ddiflino i'w gwella. **Gan gynnwys:**

1 Sgyrsiau Therapiwtig, Cysylltu a Dysgu yn yr Awyr Agored gan ddefnyddio'r Grant Cefnogi Ieuencid.

Trefnwyd penwythnos Preswyl Therapiwtig yn ddull peilot ac mae 13 o'n pobl ifanc rhwng 13-16 oed ar draws Ynys Môn naill ai'n derbyn gofal neu sydd â chynllun gofal a chefnogi am fod yn ymweld â Glanllyn Isaf, y Bala. Buom yn gweithio gyda'r Urdd i ddatblygu pecyn dysgu pwrpasol, yr elfen o weithgareddau awyr agored a hwylusir gan y Tîm Awyr Agored gyda chefnogaeth a goruchwyliaeth ystod o staff o fewn Gwasanaethau Plant a Theuluoedd. Nod

cyffredinol y cwrs preswyl oedd cefnogi ein pobl ifanc a'u Gweithiwr Cymdeithasol/Staff Cefnogi sy'n gweithio gyda'i gilydd ac ochr yn ochr i greu gwytnwch ac ysbrydoli dysgu, gwella ymddygiad a meithrin hunan-barch a hyder, gwella Perthnasoedd a Chysylltiadau, yn ogystal â chael pobl ifanc allan yn yr awyr agored ac yn dysgu sgiliau newydd.

Cymerodd yr holl bobl ifanc ran a datblygodd eu perthynas â'r staff. Mi wnaethon ni, hefyd, drefnu digwyddiad arddangos yn dilyn y penwythnos ar gyfer y bobl ifanc a'u teuluoedd. Ar hyn o bryd, rydym yn datblygu hwn i gynnig cymorth parhaus ar ffurf darpariaeth i bobl ifanc sy'n cael cefnogaeth y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd.



2 Datblygiad Proffesiynol - Dull Gwybodus am Drawma:

- Aeth uwch-reolwyr/ Arweinyddion Tîm o'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a Gwasanaethau Addysg, Aelodau Etholedig a phartneriaid allweddol am sesiwn tair awr ar y strategaethau i gefnogi gwaith gweithredu fel cymuned ar gyfer adferiad trawma ac Ynys sy'n wybodus am drawma. Mae hyn wedi llunio'r strategaeth a'r cynllun gweithredu ar gyfer y dyfodol yn ogystal ag unigolion sy'n gwneud cais i wneud y Diploma 11 diwrnod. Daeth 45 i'r sesiwn.
- Mae 2 gwrs Diploma pellach wedi'u hwyluso ar-lein / wyneb yn wyneb gyda dros 54 o staff awdurdod lleol, gofalmwyr maeth, ysgolion yn cwblhau'r Diploma. Mae gennym y tîm gwasanaeth ieuencid cyntaf yng Nghymru sydd wedi cwblhau'r cwrs ac sy'n gwreiddio'r arfer ac yn ei fodelu.
- Mae model Mannau Myfyriol a Goruchwyliaeth Ysgolion Gwybodus am Drawma wedi'i ddatblygu ar draws yr awdurdod i sicrhau bod yr holl staff / unigolion sydd wedi cwblhau'r Diploma yn cael mynediad at y model cymorth ac arfer effeithiol. Y rheswm dros wneud hyn yw meithrin gallu, sicrhau ansawdd wrth, hefyd, gael amser i ddatblygu model cynaliadwy wrth symud ymlaen. Mae dros 70 yn manteisio ar y cynnig hwn bob tymor.
- Mae pob un o'n gweithwyr ieuencid rhan amser (40) wedi cwblhau datblygiad proffesiynol cyffredinol Ysgolion sy'n Wybodus am Drawma.



Pa wahaniaeth wnaethon ni?

98% Canran gofalwyr sy'n oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac a gafodd asesiad neu adolygiad yn eu rhinwedd eu hunain yn ystod y flwyddyn

Mae Cynnal Gofalwyr wedi cefnogi **528 o ofalwyr**, er mwyn iddynt allu parhau i gynnig gofal i unigolion â chyflyrau iechyd meddwl, pobl hŷn ac i bobl â dementia.

Mae Gweithredu dros Blant wedi rhoi cefnogaeth i **33 o ofalwyr ifanc** drwy gydol y flwyddyn.

Beth mae ein Pobl yn ei Ddweud?

Roedd y staff i gyd yn dangos proffesiynoldeb, empathi a hiwmor wrth ymdrin â fy mam ac yn help mawr i mi wrth ofalu amdani.

“Helpodd fy mab i ddysgu am ei deimladau, helpodd fi i ddysgu sut i ymdopi â strategaethau a helpodd ni i ddatblygu fel teulu. Rydw i wedi cael lot o help ac adnoddau ac wedi gallu datblygu sgiliau ac mae fy mab wedi cael hefyd.”

Blaenoriaethau ar gyfer 2023/24

Cynnydd wrth adolygu ac ail-gomisiynu ein darpariaeth Gofal Dydd i Oedolion ag Anableddau Dysgu, gyda'r nod o gryfhau cyfleoedd cymunedol ar draws yr Ynys.

Parhau i symud ymlaen ac arwain y ffordd gyda'n gwaith Ynys sy'n Wybodus am Drawma trwy gynnig hyfforddiant pellach i sefydliadau a phartneriaid mewnol ac allanol ar draws Ynys Môn.

Lles

Mae Gweithgor Prosiect wedi'i sefydlu i baratoi **Adolygiad o Lety â Chymorth** yn y gwasanaeth Anabledd Dysgu. Rydym yn gweithio gyda Chymdeithasau Tai, gyda'r nod o nodi cyfres o opsiynau tai pwrpasol i helpu i foderneiddio a darparu gwasanaethau mewn modd mwy cost effeithiol yn y dyfodol agos.

At hyn, mae gwaith ar ein trydydd **Datblygiad Gofal Ychwanegol** yn **Ward Aethwy** wedi bod yn mynd rhagddo, gyda Phenseiri a Syrfëwr Meintiau wedi'u penodi. Mae Cynlluniau drafft wedi'u paratoi ac yn cael eu hystyried ar hyn o bryd. Bydd gwaith clirio'r safle yn dechrau, os caniateir cais cynllunio statudol y gwneir cais amdano yn hwyr yn 2023, gyda'r bwriad o ddechrau adeiladu yn hydref 2024.

Yn ystod y flwyddyn, rydym wedi bod yn adolygu ein **Darpariaeth Gwasanaeth Ieuenctid**, er mwyn moderneiddio a gwella ein harlwy. Ymhlith rhai o'n cyflawniadau mae:

- Mae'r Gwasanaeth Ieuenctid trwy'r **Grant Strydoedd Saffach**, ar hyn o bryd, yn arbrofi gyda "Caffi Ieuenctid" galw heibio wythnosol gan ddefnyddio cyfleusterau busnes lleol, Cuffed-in Café, yng Nghaergybi. Nod y prosiect yw dwyn i mewn pobl ifanc 14+ nad ydynt yn mynd i'r clwb ieuenctid cyffredinol a chysylltu â nhw unwaith eto. Mae'r caffi ieuenctid yn cynnig lleoliad diogel gyda thîm o weithwyr ieuenctid yn cefnogi/partneriaid allweddol yn cynnig sesiynau, gyda bwyd a diod yn cael eu cynnig i bawb. Mae'r caffi wedi bod yn llwyddiannus gyda hyd at 40 o bobl ifanc 14-18 oed yna'n wythnosol.

- Yn ddiweddar, rydym wedi cwblhau gwaith ar gyfranogiad a llais pobl ifanc. Aeth dros 400 o bobl ifanc o'r pum Hwb Clwb Ieuenctid Ardal am **ddiwrnod gweithgareddau awyr agored yng Nghanolfan Conwy** a chwblhau arolwg ar "Dweud eich dweud ar ddyfodol y gwasanaeth ieuenctid". Rydym yn y broses o gwblhau'r adroddiad ar y canfyddiadau allweddol a, hyd yma, yn eu plith mae hygyrchedd, cael rhywle diogel, ystod o weithgareddau i'w cynnig drwy gydol yr wythnos a mynediad at **oedolyn emosiynol**.

- Mae cyfartaledd o 750 o bobl ifanc yn mynd i'n 18 clwb bob wythnos yn ystod y tymor ysgol. Rydym wedi bod yn hyblyg o ran newid yr oriau agor i gefnogi gwaith gweithredu'r manau cynnes ac mae hyn wedi bod yn llwyddiannus gyda mwy o bobl ifanc yn chwilio am fwyd ac yn ei gael.

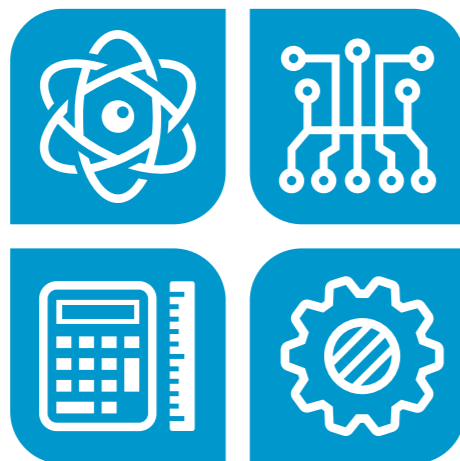
- Byddwn yn agor Clwb Ieuenctid ychwanegol i bobl ifanc 11-18 yn Llangefni o fis Medi ymlaen. Daeth hyn yn sgil ymgynghori â phartneriaid, pobl ifanc a staff. Bydd y sesiwn wythnosol gyda'r nos yn fan diogel i gynnig amrywiaeth o weithgareddau ieuenctid ac ymgysylltu. Byddwn yn gweithio gyda Chanolfan Ysgol y Bont i gael pobl ifanc i ddod yno. Mae hyn yn rhan o'n cynllun grant ieuenctid tegwch ac amrywiaeth.
- Rydym wedi trefnu dwy sesiwn awyr agored breswyl ar gyfer dros 80 o bobl ifanc fregus sydd wedi'u targedu ac sy'n mynd i'n sesiynau ysgol a chlybiau. Ar hyn o bryd, rydym yn treialu dull tebyg gydag 20 o blant sy'n derbyn gofal a'u gofalwyr maeth.
- Mae 82 o ddysgwyr yn mynd i'n grŵp LHDTTC+ wythnosol yn ein pum ysgol uwchradd.

Yn ystod y flwyddyn rydym wedi adolygu ein **Cefnogaeth Addysgol i'n Plant sy'n Derbyn Gofal**.

Rydym wedi blaenoriaethu'r isod er mwyn cryfhau ein cefnogaeth:

- Rydym wedi sicrhau ansawdd yr holl **Gynlluniau Addysg Bersonol** ar gyfer ein plant sy'n derbyn gofal gyda chynllun clir ar gyfer y camau nesaf. Mae'r dangosfwrdd Addysg newydd yn ei le gyda dangosyddion allweddol ar gyfer cynnydd a llwyddiant.
- Rydym wedi datblygu canllawiau i ysgolion/ sefydliadau addysg ar gasglu tystiolaeth ar gyfer y Llysoedd Teulu. Mae hyn wedi bod yn llwyddiannus ac wedi'i groesawu gan ysgolion/staff. Mae'n sicrhau cysondeb, ansawdd gwybodaeth a, hefyd, lens sy'n wybodus am drawma.
- Rydym wedi penodi Pennaeth Ysgol Rithwir sy'n rheolwr gwasanaeth y mae ei rôl wedi'i hintegreiddio ar draws y Gwasanaeth Addysg a'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd.

- Ar hyn o bryd, mae'r Swyddogion Lles a Chynhwysiad yn cefnogi 55 o'n plant sy'n agored i Dimau Gweithwyr Cymdeithasol 1-6. Mae pob aelod o'r tîm wedi cwblhau'r **Diploma Ysgolion sy'n Wybodus am Drawma** neu wrthi'n ei gwblhau i sicrhau cysondeb o ran gweithredu yn yr ysgolion. Canolbwyntiwyd ar feithrin ymgysylltiad a chyfathrebu teuluol, cefnogaeth / darpariaeth iechyd a lles.



Pa wahaniaeth wnaethon ni?

92% Canran yr ymholiadau ynghylch amddiffyn oedolion a gwblhawyd o fewn yr amserlenni statudol

93.83% Canran yr ymweliadau statudol â phlant sy'n derbyn gofal oedd fod i'w cynnal yn ystod y flwyddyn ac a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau

Beth mae ein Pobl yn ei Ddweud?

"Diolch am yr holl help a chefnogaeth 'dach chi wedi'u rhoi i ni drwy gydol heriau gofal iechyd [defnyddiwr gwasanaeth] a thrwy broses asesu'r Gofal Iechyd Parhaus. O'r amser y siaradon ni gyntaf, pan ddaethoch chi allan mor gyflym i'w gweld, i'r asesiad o'r rhestr wirio sbarduno ... a hyd at gyfarfod asesu'r tîm amlddisgyblaethol/Erfyn Cefnogi Penderfyniadau heddiw, 'dach chi wedi bod yn SEREN!!! Yn ein harwain trwy broses gymhleth iawn a rhannu eich holl wybodaeth a'ch arbenigedd mor garedig, ymatebol ac amyneddgar efo ni. Mae hi wedi bod yn fraint ac yn bleser gweithio trwy hyn i gyd efo chi."

"Roedd y Gweithiwr Cymdeithasol yn empathetig iawn tuag at y fam heb osgoi sgysiau anodd yr oedd eu hangen i ddiogelu'r plentyn.... Mae'r gweithiwr cymdeithasol bob amser yn deg a chytbwys, gan barchu'r rhiant wrth, hefyd, sicrhau bod y risg i'r plentyn yn parhau i fod yn ganolbwynt y cyfarfod ffocws i'r cyfarfod"

Blaenoriaethau ar gyfer 2023/24

Cwblhau'r adolygiad o Lety Byw â Chymorth, fydd yn ein galluogi i ddeall yr angen a'r opsiynau sydd ar gael yn well a chynorthwyo'r broses benderfynu.

Cwblhau gwaith moderneiddio ac ailstrwythuro ein Darpariaeth Gwasanaeth Ieuentid

Partneriaethau

Mae gweithio mewn partneriaeth yn allweddol i lawer o'n gweithgareddau. Wrth weithio mewn partneriaeth, mae modd i ni gael at sgiliau, gwybodaeth a phrofiad eraill a'u defnyddio i ddatblygu ymateb ar y cyd a chyfuno adnoddau fel ein bod yn cynhyrchu ymatebion a gwasanaethau i'r gymuned yr ydym yn ei gwasanaethu.

Rydym yn parhau i gyflawni ein **hagenda integreiddio** gyda phartneriaid iechyd a thrydydd sector yn ein **Timau Adnoddau Cymunedol**, a hynny mewn tri safle dynodedig ar yr ynys. Rydym wedi symud ymlaen gyda chyflwyniad Digidol Cymru Gyfan o waith integreiddio'r WCCIS yn ystod y flwyddyn ac mae bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr wedi treialu'r defnydd o WCCIS yn eu Timau Adnoddau Cymunedol fel rhan o'n prosiect SiMon lleol. Y nod fydd sicrhau fod gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd yn cael ato a sicrhau bod gennym ddata

amserol a gwella llif gwybodaeth ar draws y gwasanaethau a rheoli galw, fydd o fudd i brofiad defnyddwyr y gwasanaeth.

Mae ein **Hybiau Cymunedol** yn parhau i hyrwyddo cyfleoedd yn ein cymuned leol. Mae **Canolfan Glanhwfa (Canol)** yn enghraifft wych o Hwb Cymunedol wedi'i leoli mewn adeilad hanesyddol, Capel Moreia. Mewn cyfnod byr, mae'r hwb newydd wedi datblygu i fod yn ganolbwynt ar gyfer gwasanaethau a gweithgareddau cymunedol sy'n cefnogi unigolion o bob oed. O ganlyniad i'r llwyddiant ysgubol hyd yma, mae gwaith eisoes wedi dechrau i ddatblygu camau nesaf y Ganolfan.

Mae gwasanaeth **Dementia Actif Môn** yn sicrhau bod pobl sy'n byw gyda Dementia yn cael cyfleoedd i fwynhau gweithgareddau sy'n hybu iechyd a lles. Yn ogystal â chefnogi'r unigolion sy'n byw gyda Dementia, mae'r gwasanaeth, hefyd, yn **cefnogi**



Agor Canolfan Glanhwfa yn ffurfiol – gan Jane Hutt AS, y Gweinidog dros Gyfawnder Cymdeithasol, a gwesteion eraill.

gofalwyr di-dâl. Rydym wedi cael adborth hynod gadarnhaol gan rai a ddaw i'r gweithgareddau yn dweud bod y grwpiau yn rhoi pleser aruthrol i lawer o'r unigolion.

Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi cyflwyno cais ar ran yr Ynys gyfan i ddod yn aelod o **Rwydwaith Cymunedau Oed-Gyfeillgar Sefydliad Iechyd y Byd.** Bydd

dod yn aelod o'r rhwydwaith yn dangos bod y Sir wedi ymrwmo i chwalu'r rhwystrau sy'n gysylltiedig â heneiddio'n dda a chadarnhau statws Ynys Môn yn Ynys oed-gyfeillgar. Cyflwynwyd y cais i Helena Herklots (Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru) yn ystod **Cynhadledd Oed-gyfeillgar Ynys Môn** yn ddiweddar a disgwyliwn ymateb ffurfiol ddiwedd haf 2023.



Weithgareddau Dementia Actif a gynhelir trwy gydol y flwyddyn.



Cynadledwyr y Gynhadledd Oed-gyfeillgar i Fôn, a gynhaliwyd yn M-Sparc, Gaerwen.



Arweinydd y Cyngor Llinos Medi a Helena Herklots, Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru.

Mae **Tîm Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid Gwynedd a Môn** wedi cael canlyniadau cadarnhaol yn y tri maes Perfformiad Cyfiawnder Troseddol Allweddol ar gyfer Cyfiawnder Ieuencid yng Nghymru. Mae cyfraddau'r rhai sy'n cael eu carcharu am y tro cyntaf yn parhau i fod yn isel (30 ar gyfer y 12 mis hyd at Ragfyr 2022) ac yn is na chymariaethau rhanbarthol a chenedlaethol. Yn 2022-23 ni wnaethom ddefnyddio'r ddalfa unwaith (nid ydym wedi cael unrhyw achosion o garcharu ers 2020). Mwy dymunol yw ein perfformiad o ran cyfraddau aildroseddu. Am y tro cyntaf yn y blynyddoedd diwethaf, mae ein cyfraddau wedi disgyn yn is na'r gymhariaeth gyfartalog ranbarthol a chenedlaethol.

Mae ein *pedwar Dangosydd Lles* yn dangos perfformiad amrywiol dros y 12 mis diwethaf, mewn manau sy'n adlewyrchu'r cymorth rhagorol a gawn gan ein gwasanaethau partner o fewn awdurdodau lleol a'r bartneriaeth ehangach. Fodd bynnag, mae perfformiad **Addysg,**

Hyfforddiant a Chyflogaeth yn parhau i ddangos arwyddion fod Covid-19 wedi cael effaith andwyol arnynt. Mae achosion o darfu mewn ysgolion a fawr ddim cyfle o ran cyflogaeth a hyfforddiant yn parhau ac wedi arwain at ffigurau **cynnig a phresenoldeb** gwael. Mae cymorth **Ilety** yn parhau i elwa'n fawr ar ein perthynas ag adrannau tai a gwasanaethau plant ac mae dylanwad ychwanegol ffigurau perfformiad ein Swyddog Tai Gogledd Cymru, sydd wedi ei secondio, wedi parhau'n dda drwy gydol y flwyddyn.

Mae perfformiad targed **Aseiad o Gamdefnyddio Sylweddau a'r Driniaeth** wedi bod yn dda i dda iawn. Mae'r gwasanaeth yn elwa ar gysylltiad agos a gweithio mewn partneriaeth gyda Thîm Camdefnyddio Sylweddau Pobl Ifanc Gwynedd a Môn 'Be di'r Sgôr', sydd wedi ei leoli yn y gwasanaeth.

Mae ein hymyraethau **Gwydnwch Seiliedig ar Seicoleg ar gyfer plant yn y System Gyfiawnder**, yn cael eu datblygu'n gyson yn 22-23. Bu i ni symud

i'n hail raglen Astudio Doethur mewn Athroniaeth. Bydd y prosiect prawf nawr yn golygu y bydd Gwasanaeth Cyfiawnder yr Ifanc o bob rhan o'r rhanbarth a'n cydweithwyr yng ngweddill Cymru yn cyfrannu at garfan gymharol. Mae'r astudiaeth wedi ennyn cryn ddiddordeb cyrff academaidd Cenedlaethol, y Weinyddiaeth Gyfiawnder a'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid, gyda Llywodraeth Cymru yn dilyn ein cynnydd yn agos..

Yn ystod 2022/23, bu i ni barhau i atgyfnerthu ein trefniadau rhagorol i weithio mewn partneriaeth gyda'n cydweithwyr yn y **Gwasanaethau Tai. Atal**

digartrefedd trwy sicrhau ei fod yn brin, yn fyr ac na chaiff ei ailadrodd yw nodau ac amcanion allweddol **Strategaeth Rhaglen Cymorth Tai** Cyngor Sir Ynys Môn. Yn brif ddarparwr cymorth tai dynodedig ar gyfer pobl ag anghenion iechyd meddwl, mae ein darpariaeth hefyd wedi cyfrannu at:

- Liniaru'r effaith ac atal digartrefedd
- Cefnogi pobl i fyw'n annibynnol.
- Darparu cymorth wedi'i deilwra a'i dargedu fel bod modd i bobl fregus fyw'n annibynnol yn eu cartrefi eu hunain ar draws pob deiliadaeth.



Pa wahaniaeth wnaethon ni?

16.74% Cyfradd y bobl hŷn (65 oed neu hŷn) y mae'r awdurdod yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth 65 oed neu hŷn ar 31 Mawrth

14.35% Canran y cyfeiriadau plant sy'n cael eu hailgyfeirio o fewn 12 mis

Beth mae ein Pobl yn ei Ddweud?

"Dw i wrth fy modd gweld wyneb mam yn goleuo gydag ychydig o adnabyddiaeth pan fydd y ddau (gofalwyr cartref) yn dechrau sgwrsio â hi, ac mae'n ymddangos eu bod nhw'n llwyddo i'w chael hi i chwerthin yn rheolaidd... mi fedra i dd'eud, â fy llaw ar fy nghalon, bod y ddwy ddynes yma wedi gwneud fy mywyd i, y "gofalwr" di-dâl, cymaint yn haws dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf,

"Mae fy mhlentyn bellach yn cael yr help sydd ei angen arno yn yr ysgol ac mae hyn wedi arwain at newid llwyr yn ei agwedd"

Blaenoriaethau ar gyfer 2023/24

Byddwn yn blaenoriaethu datblygu mwy ar ein Tudalennau Gwe ar gyfer ein Cymuned Oed-gyfeillgar, yn ogystal â chodi ymwybyddiaeth trwy ein Hybiau Oed-gyfeillgar .

Ehangu ein cynnig hyfforddi safonol i'n Pobl sy'n Gadael Gofal

Sut Rydym yn Gwneud yr hyn a Wnawn

A Ein Gweithlu, a sut rydym yn Cefnogi eu Rolau Proffesiynol

Mae gan y Gwasanaethau Cymdeithasol gysylltiadau ardderchog ac maent yn gweithio'n agos iawn gyda'r Uned Datblygu Gweithlu sy'n rheoli grant **Rhaglen Datblygu Gweithlu Gofal Cymdeithasol Cymru** (y SCWWDP) i roi cyfleoedd Hyfforddi a Datblygu i'r Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Bartneriaeth Gofal Cymdeithasol ehangach ar Ynys Môn.

Caiff blaenoriaethau Cenedlaethol, Rhanbarthol a Lleol eu hystyried wrth gynllunio cyfleoedd datblygu ar gyfer y gweithlu a byddir yn achub ar bob cyfle i weithio mewn partneriaeth â'n Hawdurdodau Lleol cyfagos, y GIG ac Asiantaethau eraill er mwyn gwireddu'r cynllun. Mae'r meysydd blaenoriaeth allweddol a gefnogir wedi'u nodi yng **Nghylchlythyr Blynyddol Gofal Cymdeithasol Cymru. Nodir**

Meysydd Blaenoriaeth a Heriau/ Llwyddiannau Allweddol isod:

- **Platfform E-ddysgu – Cronfa Ddysgu** Mae'r defnydd o'r llwyfan E-Ddysgu a'r modiwlau a gynigir wedi parhau i gael ei hyrwyddo yn un o'r dulliau allweddol o ddysgu, fel y dangoswyd gan y 481 o fodiwlau (gofal cymdeithasol penodol) a gwblhawyd.
- **Lleoliadau Myfyrwyr a Chyfleoedd Hyfforddeion** Rydym wedi parhau i weithio mewn partneriaeth â Phrifysgol Bangor a chroesawu myfyrwyr Gwaith Cymdeithasol ar y cwrs MA Gwaith Cymdeithasol. Canfuwyd amrywiaeth o leoliadau ar draws y gwasanaethau. Bu i ni barhau i gefnogi Ymarferwyr oedd Newydd Gymhwyso trwy eu Tair Blynedd

Gyntaf o Ymarfer sy'n cynnwys y Rhaglen Gyfuno, Porth Agored. Mae pedwar aelod o staff wedi cwblhau'r rhaglen Porth Agored yn llwyddiannus yn ystod 2022/23. Mae cyfanswm o 11 o ymarferwyr wedi'u cofrestru ar y rhaglen ar hyn o bryd.

Rydym eto wedi cefnogi tri lleoliad Gweithiwr Cymdeithasol dan hyfforddiant eleni a heb y buddsoddiad hwn byddai ein sefyllfa'n wahanol iawn o ran swyddi gweigion Gwaith Cymdeithasol. Rydym yn falch iawn o fyfyrwyr Therapi Galwedigaethol a Gwaith Cymdeithasol a hoffem longyfarch y rhai sydd wedi pasio'n ddiweddar.

- **Gofalwyr Maeth** Trefnwyd rhaglen lawn o ddigwyddiadau hyfforddi, gyda thua 13 o gyrsiau wedi'u trefnu yn ogystal â nifer o sesiynau partneriaeth ar y cyd ag Awdurdod cyfagos. Parhau i weithio'n llwyddiannus

iawn oedd mynediad hyblyg i hyfforddiant ac roedd modd cael at fodiwlau oedd wedi'u targedu'n benodol, gyda chyfanswm o 55 o fodiwlau'n cael eu neilltuo. Mae gofalwyr maeth hefyd wedi cael mynediad at blatfform e-ddysgu CSYM a gallant gael mynediad at fodiwlau e-ddysgu perthnasol. Cânt eu hannog i archebu lle ar gyfer hyfforddiant trwy ein system archebu ar-lein a adwaenir hefyd fel Hwb Dysgu Gofalwyr Maeth.

- **Cefnogaeth i Gofrestru** Cynigiwyd yn llwyddiannus ar-lein sesiynau penodol i gefnogi staff gyda chofrestru yn ogystal â gwaith datblygu rhaglen gymorth yr AWIF oedd yn cynnwys nifer o weithdai yn ymdrin â chynnwys llyfrau gwaith (Gwerthoedd ac Egwyddorion; lechyd a Lles; Ymarfer Proffesiynol ac lechyd a Diogelwch).

- **Cymwysterau Proffesiynol** Fel rhan o strategaeth Cynllunio Gweithlu'r Awdurdod, mae staff wedi'u hannog a'u noddi i ymgymryd â chymwysterau ychwanegol.

Mae un gweithiwr cymdeithasol wedi cofrestru'n ddiweddar ar y cwrs Ymarferydd Iechyd Meddwl Cymeradwy.

Mae un ymarferydd wedi cwblhau Rhaglen Datblygu Rheolwr Tîm yn llwyddiannus ac mae tri ymarferwr newydd wedi cofrestru ar y rhaglen honno. Mae gennym gyfanswm o chwech wedi cofrestru ar y rhaglen hon ac mae disgwyl iddynt gwblhau'r cwrs eleni.

Yn ogystal â hyn, mae pum ymarferydd wedi cwblhau'r hyfforddiant Aseswr Budd Gorau yn ddiweddar gyda saith ymarferwr arall y mae disgwyl iddynt gwblhau'r cymhwyster eleni.

Mae 14 aelod o staff yn dilyn y CertHE mewn ymarfer Gofal Cymdeithasol drwy'r Brifysgol Agored.

- **Diogelu** Yn ogystal â'r ddarpariaeth arferol o sesiynau

Diogelu Cyffredinol a gynigir i'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol, mae ystod o gyrsiau arbenigol ychwanegol, hefyd, wedi'u hyrwyddo.

- **Mwy na Geiriau** Mae'r rhaglen Hyfforddi Cymraeg ar gael i staff sy'n dymuno dysgu Cymraeg, gwella eu gallu o'r iaith neu ddatblygu hyder yn eu gallu ohoni. Mae ystod o adnoddau Datblygu'r Gymraeg wedi'u cynnig dros y flwyddyn ddiwethaf; gan gynnwys cyrsiau preswyl 'Dysgwch Gymraeg'; gwersi wythnosol; sesiynau hunanastudio a magu hyder ar-lein. Trefnwyd gweithdy Ymwybyddiaeth Iaith ar gyfer Myfyrwyr Gwaith Cymdeithasol a Hyfforddeion Galwedigaethol yn rhan o'u cyfnod sefydlu, oedd yn cynnwys cyflwyniad a chyfle i bawb rannu profiadau a myfyrio.

Mae tudalen newydd wedi'i chreu ar ein Cronfa Ddysgu i gynorthwyo gyda gwaith hyrwyddo ac arddangos yr holl opsiynau sydd ar gael i holl staff ac aelodau'r bartneriaeth.

Mae modiwl e-ddysgu "Mwy na Geiriau" bellach yn orfodol i bob aelod o staff gofal cymdeithasol.



Bein Hadnoddau Ariannol a Sut rydym yn Cynllunio ar gyfer y Dyfodol

Mae cynllunio ariannol yn parhau i fod yn her ddifrifol i'r Cyngor dan bwysau ariannol parhaus a hir. Mae bodloni'r galw statudol o fewn yr adnoddau presennol yn anodd.

Mae'r Gwasanaeth Plant a Theuluoedd wedi gorwario £965k yn 2022-23. Mae'r gwasanaeth wedi gweithio'n ddiflino i gynnal lefel y Plant sy'n Derbyn Gofal. Roedd y gorwariant i'w briodoli'n bennaf i'r isod, ond nid yw'n gyfyngedig iddynt;

Orwariant o £1,331k ar y gyllideb Plant sy'n Derbyn Gofal ar yr alldro. Y rheswm pennaf am hyn oedd bod lleoliadau y tu allan i'r sir yn £822k. Mae pob maes arall, hefyd, yn gorwario ac eithrio lleoliadau ansafonol (£113k o danwariant).

Mae gwasanaethau oedolion yn adrodd ar sefyllfa adennill costau yn 2022-23. Mae hyn ar ôl cymhwyso (£966k) o gronfeydd pwysau wrth gefn y Gwasanaethau Cymdeithasol

a £(249k) o grantiau untro. Gorwariant o £1,215k fyddai'r sefyllfa diwedd blwyddyn, heb gynnwys yr uchod. Mae'r gorwariant net yn ymwneud â'r isod, ond nid yw'n gyfyngedig iddynt;

Uned Ddarparu wedi tanwario £(387k). Mae mwyafrif y tanwariant hwn yn ymwneud â gofal cartref, ac mae'n ganlyniad uniongyrchol i swyddi gweigion.

Mae gan y Cyngor brosesau pennu cyllideb a chynllunio ariannol effeithiol ar waith, sydd wedi'u rheoli'n dda, ac mae aelodau etholedig yn cymryd rhan lawn yn rhaglen gylchol cynllunio ac yn craffu gwaith pennu a monitro cyllidebau.

Yn y tabl isod amlinellir cyfrifon ariannol ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol yn 2022/23:

	Cyllideb £	Gwirioneddol	Gwahaniaeth £
GWASANAETHAU PLANT a THEULUOEDD	12,331,572	12,296,501	964,929
GWASANAETHAU OEDOLION			
POBL HŶN	10,208,294	10,089,512	-118,782
ANABLEDDAU CORFFOROL	2,350,479	2,451,636	101,157
ANABLEDDAU DYSGU	7,465,319	7,830,275	364,956
IECHYD MEDDWL	2,439,488	2,725,682	286,194
GWASANAETHAU CYMORTH	1,475,172	1,284,518	-190,654
UNED DDARPARU (GOFAL MÔN/ GWASANAETHAU ERAILL)	6,428,639	5,985,768	-442,871
CYFANSWM	30,367,391	30,367,391	0

C Gweithio mewn Partneriaeth, ein Harweinyddiaeth Wleidyddol a Chorfforaethol, Gwaith Llywodraethu a'n Hatebolrwydd

Mae llywodraethu gwleidyddol o fewn y Cyngor wedi parhau i fod yn gadarn yn ystod y 12 mis diwethaf. Mae hyn wedi bod yn ystod cyfnod o newid sylweddol oherwydd etholiadau lleol a sefydlu gweinyddiaeth newydd a thîm diwygiedig ag arweinyddiaeth weithredol. Mae hyn wedi bod yn fodd i roi cefnogaeth glir a chyson i'r Gwasanaethau Oedolion a Phlant a Theuluoedd a chraffu penodol ar gynnydd.

Y Pwyllgor Gwaith yw'r corff gwneud penderfyniadau allweddol ac mae'n cynnwys yr Arweinydd, dau ddirprwy Arweinydd ac wyth Aelod Portffolio. Mae'r Arweinydd wedi mabwysiadu'r portffolio dros ddatblygu economaidd dan y weinyddiaeth newydd ond mae'n parhau i fod â golwg cyffredinol ar faterion trefniadol. Mae hi wedi dirprwyo'r Portffolio dros Wasanaethau Cymdeithasol (Plant ac Oedolion) i ddau aelod etholedig. Mae'r ddau yn

goruchwylio ein 'gwelliannau' yn wleidyddol a sut rydym wedi ymdrin â'r heriau o ymdrin â'r pwysau a nodwyd fel rhan o'n rôl wrth ymdrin â phwysau costau byw a chynnydd yn y galw. Ceir tystiolaeth o'r effeithiolrwydd cynyddol hwn yn y modd y cafodd y rhai mwyaf bregus yn ein plith eu blaenoriaethu eto ar gyfer cymorth yn ystod y flwyddyn ariannol. Adlewyrchir hyn yn yr adroddiadau a dderbynnir gan Arolygiaeth Gofal Cymru yn flynyddol.

Mae'r Panel o Aelodau Etholedig a sefydlwyd ar ôl etholiadau Mai 2022 i graffu, herio a chefnogi'r Cynllun Datblygu Gwasanaeth ar gyfer y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd, yn parhau â'i waith mewn modd hybrid ac wedi gweld parhad yn safon gwaith y staff wrth iddynt ofalu am y rhai mwyaf bregus. Mae'r agenda sydd wedi'i hailsefydlu dros y deuddeg mis diwethaf ac sy'n gweithredu yn fwy o bell, yn goruchwylio'r agenda gofal cymdeithasol i Blant

ac Oedolion. Daw aelodaeth y panel o bob rhan o'r grwpiau gwleidyddol ac mae'n parhau i roi'r cyfle i'r Aelodau ehangu eu gwybodaeth am y gwaith a wneir gan yr adran a'u dealltwriaeth ohono a, thrwy hynny, arwain at graffu gwell.

Mae'r Panel Rhiantu Corfforaethol, a gadeirir gan ein Prif Weithredwr, ac aelodau yn cynnwys Aelodau Etholedig, partneriaid a chydweithwyr eraill, ac mae ganddo'r cyfrifoldeb a rennir ar draws y Cyngor i sicrhau bod plant a phobl ifanc yn ein gofal, neu sy'n gadael gofal, yn cael cymorth i ffynnu; 'ein plant ni' ydyn nhw. Yn ystod y flwyddyn mae'r Panel wedi bod yn adolygu ei Strategaeth Rhiantu Corfforaethol 2023-28 a bydd hon yn cael ei chyhoeddi yn ystod yr haf.

Rydym wedi trefnu chwe **Sesiwn a Sgwrs Arweinyddol** ar gyfer 2023-24, yn lle'r ymweliadau Laming blaenorol, (tri Gwasanaeth Plant a Theuluoedd a thri Gwasanaeth Oedolion), fydd yn fodd i'n haelodau etholedig ddeall mwy ar ein gwaith a chael gwell cipolwg arno fel bod ganddynt well gwybodaeth i wneud penderfyniadau.

Mae Gwasanaethau Cymdeithasol Ynys Môn wedi ymrwymo i weithio mewn partneriaeth yn lleol, isranbarthol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae hyn wedi'i gydnabod yn gryfder mewn adroddiadau arolygu allanol **diweddar yn y gorffennol** ac mae'n parhau i fod yn faes i ni adeiladu arno. Mae Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a Gwasanaethau Oedolion yn parhau i fod yn rhan weithredol o agendâu Cymru Gyfan a Gogledd Cymru er mwyn gwella'r modd y darperir

gwasanaethau cymdeithasol trwy ddull cydweithredol.

Fel sydd wedi digwydd dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, mae **trefniadau llywodraethu** yn parhau i fod yn eu lle trwy Gydweithredfa Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol Gogledd Cymru (yr NWSSIC) a'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Gellir tystio ymhellach i'r ethos partneriaeth hwn wrth i Wasanaethau Cymdeithasol y Cyngor a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, drwy'r Bwrdd Cyflawni Integredig, gydweithio. Sicrhau bod anghenion iechyd a gofal pobl Ynys Môn yn cael eu gwasanaethu'n well trwy integreiddio gwasanaethau iechyd a gwasanaethau awdurdodau lleol yn well yw pwrpas y Bwrdd Cyflawni Integredig yn dal i fod.

Mae **Fframwaith Cynllunio Corfforaethol a Rheoli Perfformiad y Cyngor** wedi'i ymgorffori yn ei drefniadau llywodraethu blynyddol. Mae'r fframwaith hwn wedi'i fabwysiadu i sicrhau bod meddylfryd o welliant parhaus

wedi'i wreiddio yng ngwaith gwasanaethau'r Cyngor a bod disgwyliadau'r **Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021** ddiweddar yn cael eu bodloni. Mae, hefyd, yn helpu i fonitro materion a allai godi cyn y ceir tanberfformiad a fyddai'n cael effaith ar y gwasanaethau a ddarperir i'r dinesydd. Gwneir hyn yn chwarterol drwy gyfrwng cerdyn sgorio corfforaethol a gwaith dau fwrdd rhaglen trawsnewid corfforaethol (a ailsefydlwyd dan y weinyddiaeth newydd). Mae perfformiad yn erbyn dangosyddion cenedlaethol a lleol wedi parhau i fod yn dda yn ystod y flwyddyn ac mae hyn yn rhoi sicrwydd bod ein model gweithredu'n berthnasol ac yn gyfredol. Er bod hyn yn adlewyrchiad cadarnhaol o safon y gwasanaeth a roddir gan y Gwasanaethau Oedolion a'r Gwasanaeth Plant a Theuluoedd yn ystod 2022/23, bydd angen adolygu a blaenoriaethu'n lleol y Dangosyddion Perfformiad Allweddol mwyaf perthnasol yn seiliedig ar Gyfarwyddyd Gwasanaethau Cymdeithasol Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau bod data'r Dangosyddion

Perfformiad Allweddol ar gael yn hawdd. O wneud hyn, bydd modd dadansoddi'r perfformiad yn amserol drwy'r fframwaith a wreiddiwyd, yn ystod 2023/24.



**BWRDD PARTNERIAETH RHANBARTHOL
GOGLEDD CYMRU
NORTH WALES
REGIONAL PARTNERSHIP BOARD**





CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Y Gwasanaethau Cymdeithasol

Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni, Ynys Môn LL77 7TW

www.ynysmon.gov.uk

Cysylltwch â ni ar:

Ffôn: 01248 751887

E-bost: EmmaEdwards@ynysmon.llyw.cym

Dilynwch ni



[Dechrau'n Deg](#)



[Gofal Plant a Chwarae Môn](#)



[Ysgolion Iach](#)



[Cyn Ysgol](#)